

Bản án số: **73** /2018/HC-PT

Ngày 29 tháng 05 năm 2018

V/v: Khiếu kiện quyết định giải quyết khiếu nại trong lĩnh vực quản lý đất đai.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông **Vũ Thanh Liêm**

Các thẩm phán: Ông **Nguyễn Thanh Long**

Ông **Phạm Việt Cường**

- Thư ký phiên tòa: Ông **Nguyễn Thành An**, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa: Ông **Đình Văn Chánh**, Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 29 tháng 5 năm 2018 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số: 97/2017/TLPT-HC ngày 04 tháng 12 năm 2017 về “Khiếu kiện quyết định giải quyết khiếu nại trong lĩnh vực quản lý đất đai”. Do bản án hành chính sơ thẩm số 18/2017/HC-ST ngày 27 - 9 - 2017 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 97A/2018/QĐ - PT ngày 24 tháng 4 năm 2018, giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện: Ông **Nguyễn Minh M**, sinh năm 1950 và bà **Trần Thị H**, sinh năm 1963. Địa chỉ: Thôn 16, xã Lộc N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình; Đều có mặt.

- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người khởi kiện: Ông **Hồ Lý H** là cộng tác viên pháp lý thuộc Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Quảng Bình, có mặt.

2. Người bị kiện:

2.1. Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình.

Địa chỉ: thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Hữu H – Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình, có văn bản số 742/UBND-NC ngày 21/5/2018 xin xét xử vắng mặt.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

3.1. Ủy ban nhân dân thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Người đại diện theo pháp luật: Ông **Hoàng Đình T** - Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Đ.

Địa chỉ: thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Người đại diện theo uỷ quyền: Ông **Nguyễn Thăng L** - Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường (văn bản uỷ quyền số 3890/QĐ - UBND ngày 14/8/2017); vắng mặt.

3.2. Tập đoàn X

Người đại diện theo pháp luật: Ông **Hoàng Sơn H** - Tổng Giám đốc.

Địa chỉ: thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Người đại diện theo uỷ quyền: Ông Nguyễn Quang M, Phó Tổng giám đốc Tập đoàn X, vắng mặt.

3.3. Ủy ban nhân dân xã Lộc N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Người đại diện theo uỷ quyền: Bà Lê Thị Hồng N, Công chức địa chính – xây dựng xã Lộc N, theo văn bản uỷ quyền ngày 13/9/2017, vắng mặt.

4. Người kháng cáo: Người khởi kiện, ông Nguyễn Minh M và bà Trần Thị H.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Tại đơn khởi kiện ngày 16 tháng 6 năm 2017 đã được sửa đổi bổ sung ngày 07 tháng 7 năm 2017 và bản tự khai người khởi kiện ông Nguyễn Minh M và bà Trần Thị H trình bày:

Ngày 29 tháng 9 năm 1989 ông bà được Hợp tác xã H và Ủy ban nhân dân (sau đây viết tắt UBND) xã Lộc N chứng nhận cấp 300m² đất thổ cư, năm 1990 ông bà được UBND thị xã Đ (nay là thành phố Đ) cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, năm 2008 do có biến động về đất nên được cấp lại giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với diện tích 896m² tại thửa số 171, tờ bản đồ số 4 xã Lộc N với phía Tây - Bắc giáp đường vào Trại tạm giam Công an tỉnh Quảng Bình. Năm 2013 dự án mở rộng đường Quốc lộ 1A đã làm ảnh hưởng

đến phần đất phía trước nhà của ông bà (diện tích đất ông bà sử dụng ổn định từ năm 1989 đến lúc có dự án năm 2013), các cơ quan chức năng đã lập hồ sơ, đo đạc diện tích phải bồi thường cho ông bà là 172,5m² đất, nhưng quá trình giải quyết ông bà mới được bồi thường 157m² còn thiếu 15,5m² đất chưa được bồi thường. Ngoài diện tích đất chưa được bồi thường trong quá trình thi công công trình qua nhà ông bà các thiết bị máy của Tập đoàn X đã làm nứt tường và sập mái nhà quán gây thiệt hại. Ông bà đã làm đơn khiếu nại nhưng Chủ tịch UBND thành phố Đ và Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình giải quyết không đúng. Vì vậy ông bà làm đơn khởi kiện yêu cầu Toà án huỷ cụm từ “diện tích lấn chiếm 73,6m², “hộ gia đình ông M bà H lấn chiếm đường vào Trung tâm huấn luyện Công an tỉnh”; huỷ Điều 1, Điều 2 và Điều 3 Quyết định số 2043/QĐ - UBND ngày 07/7/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình. Buộc Chủ tịch UBND thành phố Đ phải bồi thường diện tích đất còn thiếu 15,5m² với trị giá 56.714.500 đồng và buộc Tập đoàn X phải bồi thường số tiền 45.000.000 đồng.

Tại văn bản đề ngày 10 tháng 8 năm 2017 ông Lê Minh N - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình là người đại diện theo uỷ quyền của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình trình bày:

Ông giữ nguyên Quyết định số 2043/QĐ - UBND ngày 07/7/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình về việc giải quyết khiếu nại lần 2 của ông Nguyễn Minh M và bà Trần Thị H trú tại thôn 16, xã Lộc N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình.

Tại bản tự khai ngày 16 tháng 8 năm 2017, ông Nguyễn Trí - Phó trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường thành phố Đ được UBND thành phố Đ uỷ quyền trình bày:

Việc ông M, bà H khởi kiện 15,5m² đất chưa được bồi thường, nội dung này Chủ tịch UBND thành phố Đ đã giải quyết tại Quyết định số 386/QĐ-UBND ngày 05/02/2016 nên UBND thành phố Đ vẫn giữ nguyên quan điểm đã giải quyết.

Tại bản tự khai ngày 16 tháng 8 năm 2017, ông Nguyễn Tiến L - Phó trưởng Phòng hậu cần Công an tỉnh Quảng Bình, được Giám đốc Công an tỉnh Quảng Bình cử đến tham gia vụ việc trình bày:

Công an tỉnh Quảng Bình không có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án hành chính do ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H khởi kiện, bởi lẽ: Diện tích đất đường vào Trại tạm giam (nay là Trung tâm huấn luyện Công an tỉnh Quảng Bình) không thuộc sở hữu, sử dụng của Công an tỉnh Quảng Bình.

Tại bản tự khai ngày 16 tháng 8 năm 2017 ông Nguyễn Quang M - Phó giám đốc Tập đoàn X trình bày:

Tập đoàn X được Bộ giao thông vận tải giao thi công nâng cấp dự án Quốc lộ 1A, đoạn Km 649 + 700. Quá trình thi công không làm hư hỏng tài sản của nhân dân, việc gia đình ông Nguyễn Minh M khởi kiện cho rằng Tập đoàn

X gây thiệt hại cho gia đình ông là không đúng. Bởi lẽ: Lúc thi công qua nhà ông M có 01 lều quán tạm bị cơn bão năm 2013 làm mái nhà lợp Brôxi măng hư hỏng hết, còn lại 02 tấm ngói sọt xuống gây tai nạn lúc thi công nên công nhân đã đưa xuống, sau khi thi công xong công nhân Tập đoàn đã trả lại vị trí ban đầu nên không gây thiệt hại. Vì vậy, Tập đoàn X không chấp nhận yêu cầu bồi thường của gia đình ông M.

Tại bản tự khai ngày 16 tháng 8 năm 2017 ông Trần Văn Bảo đại diện cho Trung tâm kỹ thuật địa chính trình bày:

Trung tâm kỹ thuật địa chính thuộc Sở Tài nguyên và Môi trường thực hiện nhiệm vụ trích đo do Sở Tài nguyên và Môi trường giao, quá trình thực hiện Trung tâm đã phối hợp với các cơ quan hữu quan của thành phố Đ, xã Lộc N và căn cứ vào mốc giới bản đồ địa chính để thực hiện. Kết quả đo đạc được thực hiện qua biên bản kiểm tra thực địa ngày 19/5/2015, phiếu giao nhận kết quả đo đạc, phiếu xác nhận kết quả đo đạc hiện trạng thửa đất, sau khi có kết quả đơn vị gửi cho UBND xã Lộc N tiến hành xác nhận nguồn gốc sử dụng đất, sau đó đơn vị lập hồ sơ trình Sở tài nguyên và Môi trường kiểm tra, ký duyệt. Vì vậy, đơn vị không liên quan đến việc gia đình ông M kiện quyết định giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình.

Tại bản tự khai ngày 16 tháng 8 năm 2017, ông Nguyễn Hải Tân người được Chủ tịch UBND xã Lộc N uỷ quyền tham gia giải quyết vụ án trình bày: Việc Ông M, bà H khởi kiện 15,5m² đất chưa được bồi thường, nội dung này đã được Chủ tịch UBND thành phố Đ và Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình giải quyết nên UBND xã Lộc N không có ý kiến gì.

Tại phiên toà sơ thẩm người khởi kiện bổ sung thêm yêu cầu Ủy ban nhân dân thành phố Đ phải bồi thường số tiền 551.774.500 đồng do tổn hại sức khỏe, danh dự và mất thời gian đi kiện.

Tại bản án hành chính sơ thẩm số 18/2017/HC-ST ngày 27 - 9 - 2017, Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình đã quyết định:

Áp dụng điểm a khoản 3 Điều 116, khoản 1 Điều 173, điểm a khoản 2 Điều 193 Luật tố tụng hành chính; điểm a khoản 6 Điều 38, điểm a khoản 1 Điều 43, khoản 2 Điều 44 Luật đất đai năm 2003;

1. Bác yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh M và bà Trần Thị H về huỷ cụm từ “diện tích lấn chiếm 73,6m²”, “hộ gia đình ông M bà H lấn chiếm đường vào Trung tâm huấn luyện Công an tỉnh”; huỷ Điều 1, Điều 2, Điều 3 Quyết định số 2043/QĐ - UBND ngày 07/7/2016 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình và buộc Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Đ phải bồi thường diện tích đất còn thiếu 15,5m² với trị giá 56.714.500 đồng.

2. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H buộc Ủy ban nhân dân thành phố Đ phải bồi thường 551.774.500 đồng do đã làm ảnh hưởng đến sức khỏe, danh dự và thời gian đi kiện.

3. Không chấp nhận việc ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H yêu cầu Tập đoàn X phải bồi thường số tiền 45.000.000 đồng trong vụ án hành chính.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về phần án phí, quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 09/10/2017, người khởi kiện ông Nguyễn Minh M và bà Trần Thị H có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên toà phúc thẩm, người khởi kiện ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H giữ nguyên nội dung đơn khởi kiện và yêu cầu kháng cáo. Người bị kiện Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình ông Nguyễn Hữu Hoài tại văn bản xin xét xử vắng mặt không rút Quyết định số 2043/QĐ - UBND ngày 07/7/2016 của Chủ tịch Ủy ban nhân tỉnh Quảng Bình và không đồng ý với các nội dung kháng cáo của ông M, bà H. Ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H cũng như người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện cho rằng: Toà án cấp sơ thẩm không xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ nên giải quyết không đúng gây ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện. Do đó, yêu cầu Toà án cấp phúc thẩm huỷ cụm từ “Diện tích lấn chiếm 73,6m²”, “Hộ gia đình ông M, bà H lấn chiếm đường vào Trung tâm huấn luyện Công an tỉnh”; huỷ Điều 1; Điều 2; Điều 3 Quyết định số 2043/QĐ - UBND ngày 07/7/2016 của Chủ tịch Ủy ban nhân tỉnh Quảng Bình và buộc Chủ tịch UBND thành phố Đ phải bồi thường diện tích đất còn thiếu 15,5 m² với giá 56.714.500 đ; yêu cầu UBND thành phố Đ và Tập đoàn X phải có trách nhiệm bồi thường nhà quán 29,4 m² bị hư hỏng với số tiền 45.000.000 đ, bồi thường về sức khỏe, tinh thần, uy tín, danh dự, nhân phẩm trong 4 năm qua của gia đình 3 người với số tiền 45.000.000 đ. Tổng cộng 551.714.500 đ. Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho người khởi kiện còn cho rằng bản án sơ thẩm quá sai sót nên đề nghị huỷ bản án sơ thẩm và giao hồ sơ về Toà án cấp sơ thẩm giải quyết lại vụ án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng cho rằng về phần thủ tục tố tụng ở giai đoạn xét xử phúc thẩm đảm bảo đúng quy định pháp luật và đề nghị Hội đồng xét xử huỷ bản án hành chính sơ thẩm của Toà án nhân dân tỉnh Quảng Bình và chuyển hồ sơ vụ án cho Toà án cấp sơ thẩm giải quyết lại vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên toà, ý kiến đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

[1] Tại đơn khởi kiện ngày 16.6.2017 và đơn sửa đổi bổ sung ngày 07.7.2017 của ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H có ghi: Người bị kiện Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan UBND thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Trong khi đó tại đơn khởi kiện của ông M, bà H

yêu cầu buộc UBND thành phố Đ bồi thường 15,5 m² đất còn lại với số tiền 56.714.500đ, buộc UBND thành phố Đ và Tập đoàn X bồi thường thiệt hại về nhà bị hư hỏng khi cưỡng chế với số tiền 45.000.000 đ. Lẽ ra, Toà án cấp sơ thẩm phải thông báo để ông M, bà H sửa đổi, bổ sung đơn khởi kiện xác định UBND thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình là người bị kiện mới đúng.

[2] Tại đơn khởi kiện nói trên cũng như tại phiên toà sơ thẩm ông M, bà H đều yêu cầu UBND thành phố Đ và Tập đoàn X phải bồi thường thiệt hại về nhà bị hư hỏng khi cưỡng chế với số tiền 45.000.000 đ, nhưng bản án sơ thẩm đánh giá đơn khởi kiện của ông M, bà H chỉ yêu cầu Tập đoàn X phải bồi thường thiệt hại về nhà bị hư hỏng khi cưỡng chế với số tiền 45.000.000 đ là quan hệ dân sự, không liên quan đến vụ án hành chính nên không xem xét; ông M, bà H có quyền khởi kiện bằng vụ án dân sự để yêu cầu bồi thường, nhưng phần quyết định lại giải quyết Không chấp nhận việc ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H yêu cầu Tập đoàn X phải bồi thường số tiền 45.000.000 đồng trong vụ án hành chính mà không tách ra để họ khởi kiện thành vụ án dân sự là không đúng. Hơn nữa, ngoài Tập đoàn X thì ông M, bà H còn khởi kiện yêu cầu UBND thành phố Đ cùng bồi thường nhưng bản án sơ thẩm chưa xem xét trách nhiệm của UBND thành phố Đ cùng với Tập đoàn X bồi thường số tiền 45.000.000đ nên Toà án cấp phúc thẩm không thể giải quyết được.

[3] Đối với số tiền ông M, bà H yêu cầu UBND thành phố Đ và Tập đoàn X bồi thường thiệt hại về sức khỏe, tinh thần, danh dự, nhân phẩm với số tiền 450.000.000 đồng thì tại bản tự khai ngày 16.8.2017 ông M nêu rõ: Ngoài bồi thường, hỗ trợ 15,5 m² đất và tài sản trên đất (nhà quán) tôi kính đề nghị Toà buộc Chủ tịch UBND thành phố Đ, Tập đoàn X có trách nhiệm bồi thường thiệt hại về tinh thần, danh dự, nhân phẩm của vợ chồng tôi...(BL 85). Tại đơn đề nghị ngày 06.9.2017 của ông M, bà H nêu rõ: Về bồi thường tinh thần, danh dự, nhân phẩm công dân...đề nghị Toà xem xét buộc UBND thành phố Đ, Công ty TNHH Tập đoàn X phải có trách nhiệm bồi thường cho gia đình tôi (3 người) với số tiền 450.000.000đ (BL 224). Đơn đề nghị này được Toà án nhân dân tỉnh Quảng Bình nhận tại biên bản giao nhận tài liệu, chứng cứ ngày 07.9.2017 (BL 223). Thế nhưng, bản án sơ thẩm lại đánh giá tại phiên toà sơ thẩm người khởi kiện mới yêu cầu bồi thường số tiền này để cho rằng việc bổ sung vượt quá phạm vi yêu cầu khởi kiện ban đầu nên không xem xét, nhưng phần quyết định lại giải quyết Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H buộc Ủy ban nhân dân thành phố Đ phải bồi thường 551.774.500 đồng do ảnh hưởng đến sức khỏe, danh dự và thời gian đi kiện là hoàn toàn không đúng. Tại phiên toà sơ thẩm, người khởi kiện ông M, bà H yêu cầu Toà án buộc UBND thành phố Đ và Tập đoàn X bồi thường thiệt hại về sức khỏe, tinh thần, danh dự, nhân phẩm công dân với số tiền 450.00.000đ (BL 338). Bản án sơ thẩm không rõ dựa vào đâu để đánh giá và quyết định Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H buộc Ủy ban nhân dân thành phố Đ phải bồi thường 551.774.500 đồng do đã làm ảnh hưởng đến

sức khoẻ, danh dự và thời gian đi kiện. Số tiền giải quyết vượt quá yêu cầu khởi kiện của đương sự và thiếu Tập đoàn X mà người khởi kiện yêu cầu cùng phải bồi thường.

[4] Với những phân tích trên cho thấy: Toà án cấp sơ thẩm vi phạm nghiêm trọng về thủ tục tố tụng mà Toà án cấp phúc thẩm không thể bổ sung được nên chấp nhận quan điểm của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện cũng như quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, huỷ bản án hành chính sơ thẩm và chuyển hồ sơ vụ án cho Toà án cấp sơ thẩm giải quyết lại theo thủ tục chung.

[5] Do bản án sơ thẩm bị huỷ để giải quyết lại nên trả lại cho ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H số tiền tạm ứng án phí kháng cáo đã nộp.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 3 Điều 241 Luật tố tụng hành chính.
- Huỷ bản án hành chính sơ thẩm số 18/2017/HC-ST ngày 27 - 9 - 2017 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình và chuyển hồ sơ cho Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình giải quyết lại vụ án theo quy định của pháp luật.
- Hoàn trả lại cho ông Nguyễn Minh M, bà Trần Thị H 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí kháng cáo tại biên lai thu tiền số 0005026 ngày 11.10.2017 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Quảng Bình.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TANDTC;
- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND tỉnh Quảng Bình;
- Cục thi hành án dân sự tỉnh Quảng Bình;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Vũ Thanh Liêm